

התנדבות זו לחצי שנה, נוסף על השנתיים וחצי, אופיינית לרוח רבים מחניכי הגדנ"ע, אשר מבקרו בוחרים להתעלם ממנה.

חוג אחר — גדנ"ע אור — ממלא תפקיד חיוני לא פחות. נערים בכל קצוות הארץ, רבים מהם בקיבוצים, מקדישים את כל זמנם החופשי (והלא-חופשי) לאוראות, מטיפסים באיטיות בסולם החינוכי של הטייסים טיסנים, דאונים, עייפרים. בהתנגיסיס לצבא הם עוברים ישר לקורס הטייס. מכיוון שבקרס זה ישנו תמיד אחוז גדול מאד של נכסלים. מטיפים בחירי-הגדנ"ע, שכבר עברו תהליך של בחירה, תרומה חשובה מאד. לעם הוקק לנוער בעל הכרה אורית, זו תרומה מכרעת.

כמו תנועה בלילה

בבתי-הספר עצמם פעולות הגדנ"ע מצומצמות למינימום. שעורי-הגדנ"ע הניתנים ב"בית-הספר, לרוב עלידי מדריכים אורחיים: שעתיים בשבוע (או יום בחודש), ששה ימי מסע בשנה, 14 יום כל שנה במחנה של הגדנ"ע. להלכה זהו שרות-חובה. למעשה זהו שרות של התנדבות, כי כל הרוצה להשתמש מצליח בנקל. יחס בית-הספר מכריע. הריאלי בחיפה ר' גמנסיה רחביה ערים מאד לתפקיד הגדנ"ע (אף שמנהל הריאלי הוא בן משפחה פאצרי-פיסטי, הידועה מאד ביחסה זה), יחס תלמידיהם חיובי. בתי-ספר אחרים, כמו של ווה בתל-אביב, אדישים, יוצרים יחס של השתמטות אצל החניכים. אין זה מפליא במדינה בה ישנם בתי-ספר, כמו מכס פיין, בהם אין בכלל שעורי-התעמלות. עמוס ת"בון היה חניך בית-ספר זה.

מספר מדריך: יחס בית-הספר משפיע, כנראה, על יחס ההורים. הורי תלמידי הריאלי באור אלינו, התחטו בהבנה רבה לתפקידנו. הורים של בית-ספר מסוים אחר באור והתלוננו שבניהם מצאו שעה במרק.

רק חלק זעיר מפעולות הגדנ"ע נוגע לנשק. רוב מקצועות הגדנ"ע מקיפים שטחים שכל אדם חייב אותם: חיים בשדה, תנאי מחנה, מסעות, ספורט שימושי. אמר רם רון, מפקד-הגדנ"ע בן ה-29, עורך-דין ובעלה של עורכת-דין, לשעבר מ"מ מפקד חטיבה: "התקידנו הוא להגביר את התחושה הבטחונית והכושר הגופני של הצעיר, ולהקנות לו ידיעות צבאיות שטוב לתת אותם בגיל צעיר, כמו תנועה בלילה."

אנשים החוששים כי חינוך טרום-צבאי ייצור עם מיליטריסטי, היו מעדיפים אולי כי תפקיד חיובי זה יפול על ארגון עצמאי, בלתי-צבאי. במציאות הארץ זהו חלום ש"אינו ניתן להגשמה מבחינת התקציב וכוח האדם. הם חייבים לשקול את הטוב והרע. הם מצאו, מן הסתם, כי במציאות עולה ה"חיוב בהרכה על השלילה — על אף כל ה"דיעות הקדומות.

אימונים בנושק בנגיד צעיר מדי אמנם עוזרים למשוך את הנוער אל השרה, אך עולמים ברבות הימים ל"הטביע על העם חותם של מיליטריזם.

והרע

תרגילי קרב עוזרים לדעת הצבא, לנבש בשורות הגדנ"ע חומרי-גלס לדרגות הגבוהות. פנקסי-הישגים יעזור להעלות את המתח.

בני הארץ!

איש הקרקע, צעיר תל-אביבי שקרוב את מ"נוחת הקיץ כדי לעביר קורס מ"מושך למדריכים כים יהיה בק"רוב מפקד-כיתה גדנ"עית. יצטרך ללחום באדישות הגוברת והולכת בין חבריו ב"בית-הספר, בחברה ובכל שאר ה"מקומות בעיר.

אנשי האוויר העוברים קורס טייס ויהפכו תוך חדשיים לטייסי פיירפריס, התאספו מכל הערים והקיבוצים, מייצגים את הטיפוס הטוב ביותר של נוער ישראלי כולם מתנדבים המקדישים בבית מיטב זמנם ללימוד האורית.

נוער נשאר נוער: בניגוד לכל הנבואות, הרי החומר הגלמי של בני 15 אלה אינו נופל מן הדור אשר לפני המלחמה. בתנאים מתאימים הוא מגלה את אותן תכונות של סבילות.

